

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 164/07-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. októbra 2007 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť H., s. r. o., B, zastúpenej advokátkou JUDr. A. G., Advokátska kancelária, T., pre namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 371/2005-97 z 11. mája 2006 a takto

rozhodol:

1. Základné právo H., s. r. o., B., na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 371/2005-97 z 11. mája 2006 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 371/2005-97 z 11. mája 2006 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia H., s. r. o., B., v sume 6 888 Sk (slovom šesťtisícosemstoosemdesiatosem slovenských korún) na účet advokátky JUDr. A. G., Advokátska kancelária, T., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti návrhu **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 164/07-10 z 19. júna 2007 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť H., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. A. G., Advokátska kancelária, T., v časti pre namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Cob 371/2005-97 z 11. mája 2006.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že:

„... je toho názoru, že došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu, keď sa v jej veci nerozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá by mala základ v platnom právnom poriadku SR, ale rozhodlo sa podľa právnej normy, o ktorej sa Ústavný súd vyslovil, že je v rozpore s článkom 20 ods. 1 a 4 v spojení s článkom 13 ods. 3 a 4 Ústavy v zmysle nálezu Ústavného súdu č. 396/2004 Z. z. zo dňa 17. 5. 2004. Obidve tieto rozhodnutia boli vydané v čase, keď táto právna norma nebola účinná ani platná a nebola súčasťou právneho poriadku SR. K reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná a účinná právna norma. Rozsudok Krajského súdu Bratislava č. k. 1 Cob 371/2005-97 z 11. 5. 2006 (doručený sťažovateľke 23. 6. 2006) vychádzajú z neplatnej a neúčinnnej právnej normy a na zistený stav právnej veci nebola použitá ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma.“

Ústavnému súdu bolo 6. augusta 2007 doručené vyjadrenie predsedníčky krajského súdu, v ktorom uviedla, že vo veci rozhodol odvolací krajský súd rozsudkom č. k. 1 Cob 371/2005-97 z 11. mája 2006, ako aj to, že:

„V sťažnosti sťažovateľ namietal nesprávne aplikovanie ust. § 38 ods. 4 zák. č. 273/1994 Z. z., na základe ktorého si uplatnil poplatok z omeškania vo výške 0,1 % za každý deň omeškania, avšak prvostupňový aj odvolací súd sťažovateľovi za obdobie po 1. 6. 2003, keď sa žalovaný dostal do omeškania s platením faktúr, priznal poplatok z omeškania vo výške 0,01 % za každý deň omeškania podľa § 38 ods. 4 zák. č. 138/2003 Z. z., a to v čase keď toto ustanovenie v zmysle nálezu Ústavného súdu zo dňa 17. 5. 2004 už nebolo účinné. Namietal, že obidva súdy vo svojom rozhodnutí vychádzali z právnej normy, ktorá nebola v súlade s ústavou tak ako to vyplýva z nálezu Ústavného súdu s čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 13 ods. 3 a 4 ústavy.

Krajský súd v Bratislave vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Cob 371/2005 pri posudzovaní dôvodnosti uplatneného nároku na základe ust. § 38 ods. 4 zák. č. 273/1994 Z. z. novelizovaného zák. č. 138/2003 Z. z. s účinnosťou od 1. 6. 2003 a v zmysle nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 17. 5. 2004, podľa ktorého predmetné ustanovenie v znení neskorších predpisov nie je v súlade s Ústavou SR, vychádzal zo záveru, že nález ústavného súdu o nesúlade právnych predpisov nemá účinky do minulosti. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu SR z 11. 1. 2006 č. k. III. ÚS 24/06-9.

Až prijatím zjednocovacieho stanoviska pléna ústavného súdu 11. 10. 2006 sp. zn. PLz 1/06 bolo jednoznačne deklarované, ako je potrebné vykladať nález ústavného súdu zo 17. 5. 2004 o neústavnosti § 38 ods. 4 zákona č. 138/2003 Z. z. s Ústavou SR, teda, že účinky rozhodnutia ústavného súdu majú účinky ex tunc.“

Podaním doručeným ústavnému súdu 4. septembra 2007 sa právna zástupkyňa sťažovateľky vyjadrila k stanovisku krajského súdu, v ktorom okrem iného uviedla:

„Pokiaľ ide o vyjadrenie predsedníčky krajského súdu k sťažnosti s týmto nesúhlasím, pričom zdôvodnenie tohto nesúhlasu je obsahom sťažnosti v tejto veci. Dodávam, že aj môj právny názor vychádza z čl. 1 Ústavy SR, ktorý proklamuje právnosť štátu Slovenskej republiky a z judikatúry Ústavného súdu SR, z ktorých vyplýva, že princípom právnej istoty musí byť dôvera v účinný a platný právny predpis.

Preto poukazujem na to, že v čase vynesenia rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. I Cob 371/2005-97 z 11. mája 2006, nebolo ustanovenie § 38 ods. 4 zákona 273/94 Z. z. v znení novely 138/2003 Z. z. ani účinné ani platné.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa čl. 125 ods. 3 ústavy ak ústavný súd svojím rozhodnutím vysloví, že medzi právnymi predpismi uvedenými v odseku 1 je nesúlada, strácajú príslušné predpisy, ich časti, prípadne niektoré ich ustanovenia účinnosť. Orgány, ktoré tieto právne predpisy vydali, sú povinné do šiestich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia ústavného súdu uviesť ich do súladu s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom, a ak ide o predpisy uvedené v odseku 1 písm. b) a c), aj s inými zákonmi, a ak ide o predpisy uvedené v odseku 1 písm. d), aj s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Ak tak neurobia, také predpisy, ich časti alebo ustanovenia strácajú platnosť po šiestich mesiacoch od vyhlásenia rozhodnutia.

Podľa čl. 125 ods. 6 ústavy rozhodnutie ústavného súdu vydané podľa odsekov 1, 2 a 5 sa vyhlasuje spôsobom ustanoveným na vyhlasovanie zákonov. Právoplatné rozhodnutie ústavného súdu je všeobecne záväzné.

Podľa § 41 ods. 2 zákona o ústavnom súde nález, ktorým sa zistil nesúlada právnych predpisov s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo s medzinárodnou zmluvou, vyhlási sa spôsobom ustanoveným na vyhlasovanie zákonov. Nález je všeobecne záväzný odo dňa jeho vyhlásenia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka zákonov“).

Podľa § 41a ods. 1 zákona o ústavnom súde právny predpis, jeho časti alebo niektoré jeho ustanovenia strácajú účinnosť dňom vyhlásenia nálezu ústavného súdu v Zbierke zákonov.

Podľa § 41a ods. 3 zákona o ústavnom súde stratou účinnosti, prípadne platnosti právnych predpisov na základe nálezu ústavného súdu sa neobnovuje platnosť právnych predpisov nimi zrušených; ak však išlo len o ich zmenu alebo o doplnenie, platí skorší právny predpis v znení platnom pred touto zmenou alebo doplnením.

Podľa § 41b ods. 2 zákona o ústavnom súde právoplatné rozhodnutia vydané v občianskoprávnom alebo správnom konaní na základe právneho predpisu, ktorý celkom,

sčasti alebo v niektorom ustanovení stratil účinnosť, zostávajú nedotknuté; povinnosti uložené takýmito rozhodnutiami nemožno nútene vymáhať.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Z toho vyplýva, že ak je v danom prípade oprávnený o ochrane základných práv sťažovateľ rozhodnúť všeobecný súd, je právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať vo veci vylúčená.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím, došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/00).

Za výnimku zo zásady, podľa ktorej výklad zákonov prislúcha predovšetkým všeobecným súdom, treba považovať výklad ustanovení zákona o ústavnom súde. V danom prípade ide najmä o výklad tých ustanovení zákona o ústavnom súde, z ktorých možno vyvodiť právne účinky nálezov ústavného súdu vydaných v konaní o súlade právnych predpisov na konania pred súdmi a inými orgánmi verejnej moci v individuálnych veciach.

Konkrétne ide najmä o ustanovenia § 41a a § 41b v spojení s § 41 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pre označené ustanovenia zákona o ústavnom súde je charakteristické vzájomné pôsobenie princípu ochrany a zachovania ústavnosti na jednej strane a princípu právnej istoty na strane druhej. Oba princípy sú neoddeliteľnou súčasťou princípu právneho štátu vyjadreného v čl. 1 ods. 1 prvej vete ústavy. Princíp ochrany a zachovania ústavnosti sa realizuje v danom prípade samotným rozhodovaním ústavného súdu v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy a jeho následnými právnymi účinkami na rozhodnutia, resp. rozhodovanie súdov a iných orgánov verejnej moci v individuálnych veciach. Princíp právnej istoty sa prejavuje v dvoch smeroch. Jednak je založený na prezumpcii ústavnosti právnych predpisov (až do opačného rozhodnutia ústavného súdu) a jednak na zachovaní právoplatnosti rozhodnutí súdov a iných orgánov verejnej moci vychádzajúcich z prezumpcie ústavnosti. Podľa názoru ústavného súdu pri kolízii spomínaných princíпов treba dať prednosť jednoznačne princípu zachovania a ochrany ústavnosti, a to za súčasného spolupôsobenia bŕzd vyplývajúcich z uplatnenia princípu právnej istoty (*mutatis mutandis* I. ÚS 51/06).

Zákon o ústavnom súde rozlišuje účinky nálezov ústavného súdu vydaných v konaní o súlade právnych predpisov na konania pred súdmi a inými orgánmi verejnej moci v individuálnych veciach na tie, ktoré boli v čase uverejnenia nálezu ústavného súdu v Zbierke zákonov už právoplatne skončené (§ 41b zákona o ústavnom súde), a tie, ktoré ešte v čase uverejnenia nálezu ústavného súdu v Zbierke zákonov neboli právoplatne skončené (§ 41a zákona o ústavnom súde).

V danom prípade sťažovateľka namieta postup a rozhodnutie krajského súdu v konaní, ktoré ešte nebolo v čase uverejnenia nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 38/03 v Zbierke zákonov právoplatne skončené. Krajský súd rozhodol 11. mája 2006, t. j. v čase po uverejnení nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 38/03 zo 17. mája 2004 v Zbierke zákonov a v čase, keď ustanovenie § 38 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových

a občianskych zdravotných poisťovní (ďalej len „zákon č. 273/1994 Z. z.“) v znení podľa novelizácie vykonanej zákonom č. 138/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle čl. 125 ods. 3 tretej vety ústavy stratilo nielen účinnosť, ale aj platnosť, keďže dňom 15. januára 2005 uplynula lehota podľa čl. 125 ods. 3 druhej vety ústavy, v rámci ktorej bola Národná rada Slovenskej republiky povinná uviesť protiústavné znenie § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z. do súladu s ústavou.

Krajský súd bol teda povinný v čase, keď rozhodoval, aplikovať na daný prípad § 41a v spojení s § 41 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pričom pre ústavne akceptovateľné rozhodnutie krajského súdu bola nevyhnutná správna interpretácia a aplikácia § 41a ods. 3 zákona o ústavnom súde.

III.

Sťažovateľka pri uplatnení svojho nároku vychádza z právneho názoru, podľa ktorého novelizované znenie § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z., ktorým bola s účinnosťou od 1. júna 2003 ustanovená sadzba poplatku z omeškania vo výške 0,01 % za každý deň omeškania, stratilo účinnosť od 15. júla 2004, a podľa § 41a ods. 3 zákona o ústavnom súde, keďže išlo len o zmenu právneho predpisu, platí znenie zákona č. 273/1994 Z. z. pred touto zmenou. Sťažovateľka argumentuje, že krajský súd vo svojom rozhodnutí vychádzal z právnej normy, ktorá nebola v súlade s ústavou a v čase podania návrhu nebolo príslušné ustanovenie zákona č. 273/1994 Z. z. účinné a v čase vyhlásenia rozhodnutia ani platné.

Krajský súd rozhodnutie okresného súdu v sťažovateľkou napadnutej zamietajúcej časti potvrdil a svoje rozhodnutie v odvolacom konaní odôvodnil nasledovne:

„Zákomom č. 138/2003 Z. z. bolo ustanovenie § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z. s účinnosťou do 1. 6. 2003 novelizované tým spôsobom, že sadzba poplatku z omeškania bola z 0,1 % zmenená na 0,01 % denne.

Dňa 15. 7. 2004 bol v Zbierke zákonov uverejnený nález Ústavného súdu SR zo dňa 17. 5. 2004, podľa ktorého ustanovenie § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z. v znení

neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 20 ods. 1 druhou vetou v spojení s čl. 13 ods. 3 a 4 Ústavy SR.

Podľa článku 125 ods. 3 Ústavy SR ak ústavný súd svojím rozhodnutím vysloví, že medzi právnymi predpismi uvedenými v odseku 1 je nesúlada, strácajú príslušné predpisy, ich časti, prípadne niektoré ich ustanovenia účinnosť. Orgány, ktoré tieto právne predpisy vydali, sú povinné do šiestich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia ústavného súdu uviesť ich do súladu s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom, a ak ide o predpisy uvedené v ods. 1 písm. b) a c), aj s inými zákonmi, a ak ide o predpisy uvedené v ods. 1 písm. d), aj s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Ak tak neurobia, také predpisy, ich časti alebo ustanovenia strácajú platnosť po šiestich mesiacoch od vyhlásenia rozhodnutia.

Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že ustanovenie § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z. platné a účinné v čase vyhlásenia rozhodnutia Ústavného súdu SR zo dňa 17. 5. 2004, t. j. upravujúce výšku poplatku z omeškania na sadzbu 0,01 %, stratilo účinnosť dňom 15. 7. 2004 (deň uverejnenia rozhodnutia Ústavného súdu SR v Zbierke zákonov), t. j. na poplatky z omeškania, pri ktorých vzniklo právo na ich vyúčtovanie v období od 1. 6. 2003 do 15. 7. 2004 je potrebné aplikovať ustanovenie § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z. v znení účinnom od 1. 6. 2003 do 15. 7. 2004 (zákon č. 138/2003 Z. z.).“

Vychádzajúc z uvedených zistení bolo úlohou ústavného súdu posúdiť, či krajský súd v danom prípade správne interpretoval a aplikoval § 41a ods. 3 zákona o ústavnom súde a či v dôsledku tejto interpretácie a aplikácie postupom a rozsudkom krajského súdu nedošlo k porušeniu označeného základného práva sťažovateľky.

Podľa § 41a ods. 1 zákona o ústavnom súde od uverejnenia nálezu ústavného súdu vydaného v konaní o súlade právnych predpisov v Zbierke zákonov nie je možné postupovať podľa právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého jeho ustanovenia, ktoré ústavný súd vyhlásil za rozporné s ústavou. Podľa názoru ústavného súdu dňom márneho uplynutia lehoty podľa čl. 125 ods. 3 tretej vety ústavy stráca takýto právny predpis, jeho časť alebo niektoré jeho ustanovenie platnosť ex tunc, t. j. je anulované od počiatku.

V danej veci je nesporné, že § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z. v znení podľa novelizácie vykonanej zákonom č. 138/2003 Z. z. v čase rozhodovania krajského súdu nebol účinný ani platný, t. j. už nebol súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky. Z toho vyplýva, že krajský súd v čase svojho rozhodovania nemohol aplikovať na daný prípad § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z. v neplatnom znení, t. j. nemohol potvrdiť nárok sťažovateľky na poplatok z omeškania vo výške 0,01 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania, ktorý jej priznal vo svojom rozsudku č. k. 1 Cob 371/2005-97 z 11. mája 2006, a to bez ohľadu na to, že v čase, keď tento nárok vznikol, bolo toto ustanovenie platné a účinné. Zo znenia § 41a ods. 3 zákona o ústavnom súde jednoznačne vyplýva, že v danom prípade po strate účinnosti (po 15. júli 2004), ako aj po následnej strate platnosti (po 15. januári 2005) posledného znenia zákona č. 273/1994 Z. z. „platí skorší predpis v znení platnom pred touto zmenou alebo doplnením“, t. j. v čase rozhodovania krajského súdu platil § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z. v znení pred nadobudnutím platnosti a účinnosti novelizácie vykonanej zákonom č. 138/2003 Z. z., keď ustanovoval poplatok z omeškania 0,1 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania.

Na základe stanoviska pléna ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 1/06 z 11. októbra 2006, ktorým ústavný súd prijal zjednocujúce stanovisko k odchylným právnym názorom senátov ústavného súdu vyslovených pri svojej rozhodovacej činnosti na aplikáciu nálezu ústavného súdu č. k. PL. ÚS 38/03-39 zo 17. mája 2004 v konaní pred všeobecným súdom, senát ústavného súdu dospel k názoru, že krajský súd porušil základné právo sťažovateľky (bod 1 výroku nálezu).

IV.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu základného práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah a zároveň môže vec vrátiť na ďalšie konanie.

Keďže ústavný súd vyslovil porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu č. k. 1 Cob 371/2005-97

z 11. mája 2006, bolo potrebné tento rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie krajskému súdu (bod 2 výroku nálezu).

Ústavný súd napokon podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol aj o úhrade trov konania, ktoré sťažovateľke vznikli v súvislosti s jej zastupovaním v konaní pred ústavným súdom advokátkou JUDr. A. G. Sťažovateľka žiadala uhradiť trovy konania v sume 9 698,50 Sk vrátane DPH bez bližšej špecifikácie.

Ústavný súd vychádzal pri rozhodovaní o požadovanej náhrade trov z ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Pri stanovení výšky náhrady trov právneho zastúpenia sťažovateľky postupoval ústavný súd podľa ustanovení § 1 ods. 3, 11 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 1 a 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, pričom vychádzal z výpočtového základu pre úkony právnej služby vykonané v roku 2006, ktorý je odvodený z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2005, t. j. zo sumy 16 381 Sk, ako aj z hodnoty režijného paušálu pre toto obdobie. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v roku 2006 v konaní pred ústavným súdom je 2 730 Sk a hodnota režijného paušálu je 164 Sk.

V súlade s uvedenými ustanoveniami vyhlášky č. 655/2004 Z. z. mohla sťažovateľka požadovať náhradu trov právneho zastúpenia pred ústavným súdom za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava právneho zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom a písomné podanie vo veci – sťažnosť) vrátane paušálnej náhrady výdavkov, spolu v sume 5 788 Sk zvýšenej o 19 % DPH (keďže jej právna zástupkyňa je platiteľkou tejto dane), teda v celkovej sume 6 888 Sk.

Na základe toho ústavný súd priznal sťažovateľke, ktorá bola v konaní úspešná, náhradu trov konania v sume 6 888 Sk, pričom uložil krajskému súdu uhradiť ich na účet právnej zástupkyne v lehote 1 mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu (bod 3 výroku nálezu). Vo zvyšnej časti návrhu na priznanie náhrady trov nevyhovet (bod 4 výroku nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. októbra 2007